

REKABET BÜLTENİ

Nisan 2017

**Dış İlişkiler, Eğitim ve Rekabet
Savunuculuğu Dairesi**

Bu Sayıya Katkıda Bulunanlar

Osman Tan ÇATALCALI

Hüseyin COŞGUN

Ebru İNCE

Tuğçe KOYUNCU

Dr. Mehmet ÖZKUL

Ömer Faruk ÇELİK

Bilge TANRISEVEN

Derya ERFİDAN

İletişim

bulten@rekabet.gov.tr

Rekabet Kurumu

2017 - Ankara

GİRİŞ	1
SEÇİLMİŞ GEREKÇELİ KARARLAR	2
DÜNYADAN HABERLER	11
SEÇİLMİŞ İDARİ YARGI KARARLARI	15
EKONOMİK ARAŞTIRMALAR	20

2017 yılının ilk üç ayında rekabet hukuku, iktisadı ve politikası alanlarındaki gelişmelere ilişkin haberlerin yer aldığı Rekabet Bülteni ile karşınızdayız.

Bu sayımızın "Seçilmiş Gerekçeli Kararlar" başlıklı bölümünde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde incelenen üç soruşturmaya, 4. maddesi çerçevesinde incelenen iki soruşturmaya ve hem 4. madde hem de 6. madde çerçevesinde incelenen bir soruşturmaya yer verilmiştir.

Rekabet Bülteni'nin "Dünyadan Haberler" başlıklı bölümünde ise AB, Birleşik Krallık, Almanya ve Rusya Federasyonu'ndan haberlere yer verilmiştir.

"Seçilmiş İdari Yargı Kararları" başlıklı bölümünde Danıştay ve Ankara İdare Mahkemeleri tarafından Rekabet Kurulu'nun almış olduğu bazı kararlar hakkında alınan kararlara değinilmiştir.

En son bölüm olan "Ekonomik Araştırmalar" bölümünde ise *Review of Industrial Organization*'da yayımlanan "Endojen Kartel Organizasyonu ve Antitrust Ceza Ayrımcılığı" ve "Çoklu Ürün Rekabeti Kapsamında Girdi Fiyatlarının bir Girişimcinin Kârı Üzerindeki Etkisi" başlıklı makalelerin özetlerine yer verilmektedir.

Son olarak, her zaman olduğu gibi Rekabet Bülteni'ne ilişkin görüş ve önerilerinizi bizlere ulaştırmak için bulten@rekabet.gov.tr adresini kullanabileceğinizi hatırlatmak istiyoruz.

Herkese iyi çalışmalar dileriz.

Dış İlişkiler, Eğitim ve Rekabet Savunuculuğu Dairesi

Türk Telekomünikasyon A.Ş. Tesis Paylaşımı Soruşturması**Karar Tarihi:**
09.06.2016**Karar Sayısı:**
16-20/326-146**Türü:**
Soruşturma

İlgili karar, Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin (Türk Telekom), Vodafone Net İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin (VodafoneNet) Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) tarafından açılan ihaleyi kazanarak 15 yıl süreyle kullanma hakkını elde ettiği TEİAŞ'a ait fiber optik altyapıyı kullanabilmesi için kurması gereken bağlantı noktaları bakımından kendisine yaptığı tesis paylaşımı başvurularını geciktirmek, zorlaştırmak ve/veya engellemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülen soruşturma sonucunda alınmıştır.

Dosya kapsamında Türk Telekom'un ve diğer işletmecilerin ilgili pazardaki konumuna, pazara giriş ve pazarda büyüme engellerine, alternatif işletmecilerin Türk Telekom karşısındaki pazarlık gücüne ilişkin yapılan değerlendirmeler neticesinde, Türk Telekom'un gerek ilgili pazar olarak tanımlanan "boru, kanal, göz, menhol, direk ve kule gibi fiziksel altyapı unsurları ve aydınlatılmamış fiber" pazarında gerekse dosya kapsamında alt pazar niteliği taşıyan "fiziksel altyapı" pazarında hâkim durumda olduğu belirlenmiştir

Yapılan incelemeler sonucunda, Türk Telekom'un boru, kanal, göz, menhol, direk ve kule gibi fiziksel altyapı unsurları ve aydınlatılmamış fiber pazarında; "uzun yer etüdü sürelerinin öngörülmesi", "yüksek miktarda aylık bakım ve işletme ücretleri talep edilmesi", "tesis paylaşımı hizmetini Türk Telekom'dan alan işletmecilerin bakım ve işletme hizmetlerini de Türk Telekom'dan almaya zorlanması", "Türk Telekom'a tesis paylaşımına ilişkin sözleşmede tek taraflı değişiklik yapma hakkı tanınması", "tesis paylaşım hizmetini Türk Telekom'dan alan işletmecinin tesis paylaşımı talebine ileride yapılabilecek kapasite artırımını dışındaki (değişim, demontaj, vb.) taleplerinin yeni talep olarak değerlendirilmesi", "tesis paylaşım taleplerinin değerlendirmeye alınması için sözleşme imzalanmasının zorunlu tutulması", "Superonline ve Türk Telekom arasında imzalanmış olan sözleşmede hizmet seviyesi taahhüdünün bulunmaması", "BTK kararında yer alan tesisin hazır hale getirilmesine ilişkin sürelerle uyulmayarak, sözleşmede, tesis paylaşımına konu altyapının belirlenecek iş programı esas alınarak hazır hale getirileceği hükmüne yer verilmesi" şeklindeki davranışlarının makul olmadığı ve tesis paylaşımını geciktirici, zorlaştırmacı veya engelleyici nitelik arz ettiği kanaatine varılmıştır.

Bu nedenle,

- Türk Telekom'un kendisine yapılan tesis paylaşımı başvurularına yönelik bazı uygulamaları ile sözleşme yapmayı reddetmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine ve 2015 mali yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren %0,45 oranında olmak üzere, 33.983.792,76 TL idari para cezası verilmesine,
- T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu'na tesis paylaşım hizmeti kapsamında parçalı güzergâh bildirilmesinin tesisi paylaşım sürecine olan olumsuz etkilerine ve paylaşım taleplerinin parçalı güzergâh ile karşılanabilmesinin mümkün olduğu durumların tesis paylaşımı talep eden teşebbüsler lehine düzenlenmesinin pazardaki rekabeti artıracığına ilişkin görüş gönderilmek üzere Başkanlığın görevlendirilmesine ve
- VodafoneNet İletişim Hizmetleri A.Ş. ve Superonline İletişim Hizmetleri A.Ş. tarafından yapılan başvurularda yer alan iddia konusu eylemlere ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrası gereğince geçici tedbir talebinin reddine

karar verilmiştir.

▪ **Oyun Konsolları Soruşturması**

Karar Tarihi:
07.11.2016

Karar Sayısı:
16-37/628-279

Türü:
Soruşturma

İlgili karar, Aral Oyun Konsol ve Aksesuar Ticaret A.Ş. (ARAL), Bimeks Bilgi İşlem ve Dış Tic. A.Ş. (BİMEKS), Doğan Müzik Kitap Mağazacılık Pazarlama A.Ş. (DR), Teknosa İç ve Dış. Tic. A.Ş. (TEKNOSA) ve Vatan Bilgisayar San. ve Tic. A.Ş. (VATAN) hakkında, ARAL'ın dağıtımını yaptığı bilgisayar ve konsol oyunlarının perakende satışını yapan teşebbüsler ile anlaşma/uyumlu eylem içinde olduğu ve oyun fiyatlarını yükseltmek amacıyla nihai satış noktalarında yeniden satış fiyatını belirlediği iddiası ile ilgili olarak yürütülen soruşturma sonucunda alınmıştır. Soruşturma sürecinde Gold Teknoloji Marketleri Sanayi ve Tic. A.Ş. (GOLD) ve Kliksa İç ve Dış Tic. A.Ş. (KLİKSA) de soruşturma kapsamına dâhil edilmiştir.

Dosya konusu ihlal iddialarının tüketici elektroniği pazarında da gerçekleşmiş olabileceğine ilişkin emarelere ulaşılması üzerine, televizyon, ev sinema sistemleri gibi çeşitli tüketici elektroniği ürünlerinde sağlayıcılar ile dağıtıcıların yatay ya da dikey ilişki içinde anlaşarak veya uyumlu eylem

ile fiyat tespiti yapıp yapmadıkları ile ilgili olarak BİMEKS, GOLD, LG Electronics Tic. A.Ş. (LG), MS İstanbul İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. (MS), Samsung Electronics İstanbul Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti. (SAMSUNG), TEKNOSA, Türk Philips Ticaret A.Ş. (PHILIPS), VATAN ve Vestel Ticaret A.Ş. (VESTEL) hakkında soruşturma açılmasına, soruşturmanın yukarıda anılan soruşturma ile birleştirilmesine karar verilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan yerinde incelemelerde, 2011 ve 2015 yılları arasında ARAL ile bilgisayar ve konsol oyunları satışı yapan bazı perakendeciler arasında bilgisayar ve konsol oyunlarının fiyat seviyesini yükseltmeye (ya da korumaya) yönelik iletişimi ortaya koyan birtakım belgeler elde edilmiştir. Bu belgeler her bir perakendecinin ARAL ile ilişkisinin bilgisayar ve konsol oyunları pazarında perakende satış fiyatlarının yükseltilmesi amacı taşıyan bir uzlaşmayı ortaya koyup koymadığı yönüyle analiz edilmiştir. Yapılan incelemede, ARAL'ın DR, VATAN, TEKNOSA, KLİKSA ve GOLD ile tek tek bilgisayar ve konsol oyunları pazarında fiyat rekabetinin kısıtlanması amacıyla anlaştığı değerlendirilmiştir. Soruşturma taraflarından BİMEKS bakımından ise bir ihlal tespit edilememiştir. Rakip perakendecilerin ortak sağlayıcıları aracılığıyla gelecekte uygulamayı planladıkları fiyatlar gibi rekabete hassas bilgilerini paylaştıklarına ilişkin bir bulguya ise ulaşılmamıştır.

Tüketici elektroniği pazarına ilişkin temin edilen belgelerin incelenmesi sonucunda ise rakip fiyatlarına müdahale edilmesini açıkça talep eden TEKNOSA ve MS ile bu talebi olumlu karşılayan LG açısından incelenen eylemlerinin amacının, tüketici elektroniği pazarında LG ürünlerinin fiyatlarının piyasa dışında belirlenmesi ve fiyat rekabetinin sınırlanması olduğu sonucuna ulaşılmıştır. LG'nin ayrı ayrı TEKNOSA ve MS ile perakende fiyatların belirlenmesi konusunda anlaşma içinde olduğu kanaatine varılmıştır.

Soruşturma sonucunda,

- Bilgisayar ve konsol oyunları pazarında; ARAL'ın, DR, VATAN, TEKNOSA, KLİKSA ve GOLD ile perakende fiyatların tespiti konusunda anlaşma içinde olduğuna, bu suretle adı geçen teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine ve 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca ARAL'a 863.538,50 TL, DR'ye 2.307.544,54 TL, VATAN'a 10.363.565,71 TL, TEKNOSA'ya 7.651.563,82 TL, KLİKSA'ya 1.192.116,00 TL ve GOLD'a 1.489.549,58 TL idari para cezası verilmesine,
- Tüketici elektroniği pazarında ise; LG'nin, MS ve TEKNOSA ile perakende fiyatların tespiti konusunda anlaşma yapmak suretiyle;

VESTEL ve PHILIPS'in, ürünlerinin perakende satışını yapan teşebbüslerin yeniden satış fiyatını tespit etmek yolu ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine ve 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca PHILIPS'e 1.255.290,42 TL, MS'ye 5.776.015,29 TL, TEKNOSA'ya 9.181.876,58 TL, LG'ye 6.221.201,00 TL ve VESTEL'e 8.024.370,30 TL idari para cezası verilmesine

karar verilmiştir.

▪ İzmir Kuyumcular Odası Soruşturması

Karar Tarihi:
27.10.2016

Karar Sayısı:
16-35/603-268

Türü:
Soruşturma

İlgili soruşturma, İzmir Kuyumcular Odasının (ODA) başta altının satış fiyatını belirlemek ve fiyatlara uymayan esnafa bazı yaptırımlar uygulamak olmak üzere, birtakım faaliyetlerle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak başlatılmıştır.

Önaraştırma ve soruşturma evrelerinde, İzmir ilinde ODA tarafından çeyrek, yarım, tam ve ata altının hem alış (hurda fiyatı) hem de satış fiyatlarının belirlenmeye çalışıldığına yönelik belgeler elde edilmiştir. Dosya sürecinde elde edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda, soruşturma kapsamındaki ODA'nın davranışları ile kuyumculara yerleştirilen ve elektronik ekranlara yansıyan tavsiye fiyat uygulamalarının maksadını aşarak "fiyat birlikteliğine" yol açtığı sonucuna ulaşılmıştır. İncelemeler sırasında elde edilen belgelerden, ODA tarafından bilezik, çeyrek, yarım ve ata altına ilişkin satış fiyatları ile indirim oranlarına belirli sınırlar getirildiği açıkça görülmüş ve ayrıca bahsi geçen "fiyat birlikteliği"nin kuyumcular tarafından genel olarak kabul gördüğü ve uygulandığı anlaşılmıştır. İnceleme sürecinde kuyumcularla gerçekleştirilen görüşmelerde elde edilen bilgiler, fiyat birlikteliği kapsamında ürün fiyatlarının ODA tarafından belirlendiği yönündeki tespiti güçlendirmektedir. Sonuç olarak, ODA'nın altın alış ve satış fiyatlarında belirleyici bir rol oynadığı anlaşılmıştır.

Fiyat birlikteliği kapsamında ODA'nın zorlayıcı davranışlarına ilişkin bulguların değerlendirilmesinde, ODA'nın önderliğinde yapılan toplantılarda alınan "fiyat birlikteliği" kararlarına uyulmaması durumunda belli yaptırımlar öngörüldüğü ve anılan birlikteliğe uyulup uyulmadığının semt temsilcileri aracılığıyla kontrol edildiği anlaşılmıştır. Elde edilen belgelerin yanı sıra, sahada yapılan görüşmelerde ODA'nın fiyatları kontrol etme gibi bir faaliyeti olmadığı yönünde açıklamalarda bulunan kuyumcular olsa da, ODA'nın yayımlanan fiyatlara uyulması yönünde kuyumcuları zorladığına ilişkin çok

sayıda görüş verilmiştir. Özellikle, tek fiyat uygulamasından duyduğu memnuniyeti dile getiren kuyumcuların da yapılan denetimlerden ve verilen para cezalarından bahsetmeleri, ODA'nın denetim yaptığına ilişkin iddiaları desteklemektedir. ODA'da yapılan incelemede çok sayıda 1.500 TL tutarında bağış makbuzunun bulunması ise bazı kuyumcular tarafından belirtilen ODA'nın 1.500 TL'lik para cezası kestiği ve bunu bağış adı altında aldığı yönündeki iddiaları güçlendirmektedir.

Bu hususlar ışığında, ODA'nın altının alış ve satış fiyatlarını belirlediği ve fiyatlara uymayan esnafa bazı yaptırımlar uyguladığı; bu eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a) bendinde sayılan haller ile uyumlu olduğu, dolayısıyla ortada 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal niteliği taşıyan teşebbüs birliği kararı bulunduğu kanaatine ulaşılmıştır.

Bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca ODA'ya 2015 mali yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren %2,25 oranında olmak üzere 4.740,35 TL idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

▪ **Yemek Sepeti A.Ş. Hakkında Yürütülen Online Yemek Siparişi-Servis Platform Hizmetleri Pazarı Soruşturması**

Karar Tarihi:
09.06.2016

Karar Sayısı:
16-20/347-156

Türü:
Soruşturma

İlgili soruşturma, Yemek Sepeti Elektronik İletişim Tanıtım Pazarlama Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin (YEMEK SEPETİ) rakip platformların tanıtımlarını engellemek, rakip platformlarla çalışmamaları karşılığında restoranlara promosyon sağlamak, Joker uygulamaları gerçekleştirmek, "En Çok Kayrılan Müşteri Şartı" (MFC) uygulamaları ile rakip platformlarda daha iyi/farklı koşullar (fiyat, indirim, promosyon, menü içeriği, ödeme şekli, gönderim bölgesi ve limiti gibi) sunulmasını önlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak başlatılmıştır.

Soruşturmanın esas konusunu YEMEK SEPETİ'nin üye işyerlerine uyguladığı MFC uygulamaları oluşturmaktadır. Dolayısıyla öncelikle online yemek siparişi-servis platform hizmetleri pazarında hakim durumda olduğu tespit edilen YEMEK SEPETİ'nin, söz konusu uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında kötüye kullanma teşkil edip etmediği değerlendirilmiştir.

YEMEK SEPETİ'nin sözleşmelerinde bulunan MFC şartı, restoranların kendi mekanlarında, herhangi bir kanal (kendi çağrı merkezleri, üçüncü taraflardan aldığı çağrı hizmetleri gibi) aracılığıyla telefon üzerinde ve (doğrudan ifade edilmese de) online yemek sipariş hizmeti veren rakip platformlarda her türlü fiyat, ürün, kampanya, promosyon ve menü gibi unsurlar açısından YEMEK SEPETİ'ni dezavantajlı konuma düşürebilecek farklı uygulamalarda bulunamayacağını, söz konusu uygulamaların en azından YEMEK SEPETİ'nde sunulan koşullarda olması gerektiğini içermektedir.

YEMEK SEPETİ, MFC şartını yalnızca fiyatla sınırlı kalmayacak şekilde oldukça geniş yorumlamış ve menü içeriği, gönderim bölgesi ve limiti, ödeme yöntemleri, indirim, promosyon gibi uygulamaların kendi platformunda aynı şekilde olmasını zorunlu hale getirmiştir. YEMEK SEPETİ'nin, buna uygun hareket etmediğini düşündüğü restoranlara karşı, ekranının bir süre kapatılması ve sözleşmenin feshedilmesi şeklinde bir ceza mekanizması da yürüttüğü ortaya konmuştur.

Yapılan değerlendirmeler sonucunda, YEMEK SEPETİ'nin MFC uygulamalarının, rakip platformların en başta düşük fiyat uygulama ve hatta maliyetine kendilerinin katlandığı promosyonları sunma olanağını bütünüyle ortadan kaldırdığı, MFC uygulamaları sonucunda, rakip platformların farklı menüler sunması ve farklı/daha geniş bir gönderim alanına hizmet sunmasının da olanaksız hale geldiği değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, MFC uygulamalarının, pazara girişi ve pazarda tutunmayı zorlaştırdığı, rekabeti kısıtlayıcı etkiler doğurduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Soruşturma kapsamında ayrıca, YEMEK SEPETİ'nin rakip platformların tanıtımlarını engellediği, rakip platformlarla çalışmaması karşılığında restoranlara promosyon sağladığı, ayrıca restoranların YEMEK SEPETİ'nce belirlenen profilde olan kullanıcılara tüm ürünlerde %50 indirim yapmak zorunda olmalarına yönelik Joker uygulamasının 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğuna ilişkin iddiaların da ele alınması öngörülmüştür. Ancak bu konularda YEMEK SEPETİ'nin savunmaları haklı bulunmuş ve YEMEK SEPETİ'nin 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği yönünde bir sonuca varılmamıştır.

Soruşturma neticesinde, YEMEK SEPETİ'nin MFC uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında kötüye kullanma teşkil ettiği, bu nedenle teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca 427.977,70 TL idari para cezası verilmesine, ayrıca YEMEK SEPETİ'nin restoranlarla olan sözleşmelerini yeniden düzenlemesine ve bunun gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 120 gün içinde Rekabet Kurumuna tevsik edilmesine karar verilmiştir.

▪ **Ankara Uluslararası Kongre ve Fuar İşletmeciliği Merkezi A.Ş. (Congresium) Hakkında Yürütülen Fuar Alanı Soruşturması**

Karar Tarihi:
27.10.2016

Karar Sayısı:
16-35/604-269

Türü:
Soruşturma

İlgili karar, ATO Uluslararası Kongre ve Fuar Merkezi'nin işleticisi durumundaki Ankara Uluslararası Kongre ve Fuar İşletmeciliği Merkezi A.Ş.'nin (CONGRESIUM), 2014 yılında A ve A Fuarcılık Organizasyon ve Tic. Ltd. Şti. (A&A) tarafından yapılan mobilya fuarı düzenleme başvurusunu reddetmek ve iştiraki GL Events Fuarcılık A.Ş. (GLEX) ile birlikte alan kiralarda aşırı fiyat uygulamak yoluyla hakim durumunu kötüye kullandığı iddiaları ile ilgili olarak yürütülen soruşturma sonucunda alınmıştır.

Soruşturma konusu bakımından ilk ilgili ürün pazarı "uluslararası mobilya ve dekorasyon fuarı" olarak belirlenmiştir. İncelemeye konu ikinci ürün olan fuar alanı bakımından ilgili ürün pazarı CONGRESIUM'un faaliyet gösterdiği pazar dikkate alınarak genel itibarıyla "uluslararası nitelikte fuar düzenlemeye uygun alan işletmeciliği pazarı" olarak belirlenmekle birlikte, dosya konusu iddialar dikkate alınarak CONGRESIUM fuar alanının mobilya fuar alanı özelinde olmak üzere diğer fuar alanlarıyla ikame teşkil edip etmediği ayrıca değerlendirilmiştir. Dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar Ankara ili olarak belirlenmiştir.

İncelemede CONGRESIUM'un pazar payı, pazara giriş ve pazarda büyüme engelleri, CONGRESIUM'un GLEX ile birlikte oluşturduğu dikey bütünleşik yapı ve alıcıların pazarlık gücü birlikte değerlendirilerek CONGRESIUM'un Ankara'da uluslararası nitelikte fuar düzenlemeye uygun alan işletmeciliği pazarında hâkim durumda olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

CONGRESIUM'un şikayete konu davranışları bakımından yapılan inceleme neticesinde, CONGRESIUM'un A&A'nın revizyon taleplerini geri çevirmek suretiyle sözleşme yapmayı reddettiği, bu reddetme eylemi bakımından savunulabilecek haklı gerekçe tespit edilemediği, CONGRESIUM fuar alanının, ihlal iddiasının ilişkili olduğu dönemde ikamesinin bulunmadığı ve alt pazarda rekabet edebilmek için nesnel olarak gerekli olduğu, ayrıca ret eyleminin uluslararası nitelikte mobilya fuarı düzenleyiciliği pazarındaki rekabeti kısıtladığı ve tüketici zararına yol açmasının muhtemel olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Soruşturma neticesinde, CONGRESIUM'un mal vermenin reddi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine ve teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca 2015 mali yılı sonunda oluşan ve Kurul

tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren %1,5 oranında olmak üzere 268.042,77 TL idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

▪ **DOW Kimya Türkiye Hakkında Yürütülen Akrilik Ester Soruşturması**

Karar Tarihi:
13.10.2016

Karar Sayısı:
16-33/586-257

Türü:
Soruşturma

İlgili karar, Dow Türkiye Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin (DOW) akrilik ester (AE) pazarında hakim durumda olduğu ve 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddiası ile ilgili olarak yürütülen soruşturma neticesinde alınmıştır.

Dosya kapsamında, birer AE çeşidi olan "BA", "EA" ve "2-EHA"nın her biri ile (i) "saf akrilik (SA)", (ii) "stiren akrilik (STA)", (iii) "vinil akrilik (VA)" ve (iv) "içi boş polimer partiküllerinin (İBPP)" her biri ayrı ilgili ürün pazarı olarak tanımlanmıştır. İlgili coğrafi pazar ise Türkiye olarak belirlenmiştir.

DOW, sahip olduğu dikey bütünleşik yapı vasıtasıyla hem üst pazar olan AE ürünleri pazarında hem de alt pazar olan sentetik lateks polimer emülsiyonları (SLPE) ürünleri pazarında faaliyet göstermektedir. Nitekim şikayet konusu eylemler esas olarak, DOW'un üst piyasadaki hakim durumunu alt piyasadaki rakibini dışlamak suretiyle kötüye kullanımına ilişkindir. Bunun haricinde DOW'un, fiyat sıkıştırması, yıkıcı fiyatlama, sadakat indirimleri ve bağlama anlaşmaları yoluyla hakim durumunu kötüye kullandığı iddiaları yer almaktadır.

Yapılan incelemelerde, SLPE çeşitleri olan SA, STA ve VA üretiminde AE ürünleri önemli bir girdi olarak kullanılıyor iken bir diğer ilgili ürün pazarı olan İBPP'nin üretiminde AE ürünlerine gerek duyulmadığı anlaşılmıştır. DOW'un faaliyet gösterdiği alt pazar olan SLPE'de ana rakibi olan şikayetçi üst piyasadaki BA, EA ve 2-EHA tedarik etmekte, bu girdileri alt piyasada satışını gerçekleştirdiği SLPE ürünlerinin üretimi için kullanmaktadır.

Hakim durum değerlendirmesi kapsamında, DOW'un görece yüksek pazar payına rağmen pazar payındaki değişkenlik, DOW'un ve rakiplerinin ilgili pazarlardaki konumları, piyasadaki fiyat oluşumunun ve rekabetin yapısı, küresel pazarın Türkiye pazarına etkisi, BA ithalatının her zaman alternatif olması, ithalatı teşvik eden kamu politikaları, BA pazarındaki büyüme eğilimi, yüksek pazar payına sahip alıcıların varlığı ile teşebbüslerin bu tespitleri destekleyen görüşleri dikkate alındığında DOW'un BA pazarında hakim durumda bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Mal vermenin reddi eylemine ilişkin olarak yapılan incelemeler neticesinde, DOW'un, mali zararlar oluşmasına rağmen şikayetçi ile devam eden sözleşme ilişkisini sonlandırdığı, dolayısıyla reddetme eyleminin gerçekleştiği tespit edilmiştir. Mal vermenin reddinin ihlal olarak nitelendirilebilmesi için gerekli olan koşullar değerlendirildiğinde öncelikle, DOW'un üst pazarda temin ettiği BA ürününün, DOW haricindeki alternatif temin kaynaklarından da tedarik edilebileceği, dolayısıyla vazgeçilmezlik koşulunun bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. İkinci olarak, soruşturma konusu reddetme eylemi neticesinde alt pazardaki etkin rekabetin ortadan kalkmasının muhtemel olmadığı değerlendirilmiştir. Yapılan incelemelerde, şikayetçinin yenilikçi bir ürünü piyasaya sürememesi ya da potansiyel talebi olan yeni ve daha gelişmiş bir ürün ortaya koymasının veya teknolojik gelişmeye katkıda bulunmasının engellenmesi gibi bir durumun varlığına ilişkin herhangi bir bilgi veya belge elde edilememiştir. Dolayısıyla reddetme eylemi sonucunda tüketici zararının ortaya çıkmasının muhtemel olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

DOW'un şikayetçi ile ticari ilişkilerini durdurmasının objektif haklı gerekçesinin bulunup bulunmadığına yönelik inceleme kapsamında, DOW tarafından şikayetçi ile aralarında devam etmekte olan fikri mülkiyet haklarının (patent) ihlaline ilişkin çeşitli davaların bulunduğu belirtilerek, söz konusu davalar nedeniyle ürün verilmediği belirtilmektedir. Bu çerçevede DOW'un, söz konusu uygulamaları yoluyla meşru bir menfaati korumayı amaçladığı söylenebilecekse de fikri mülkiyet haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle DOW'un dava açarak haklarını araması, taraflar arasındaki ticari ilişkinin sona erdirilmesine alternatif bir yöntem teşkil ettiğinden, ticari ilişkinin tamamen sona erdirilmesi yönteminin, korunmaya çalışılan menfaatin ortaya çıkması için vazgeçilmez olmadığı ve zorunlu olandan fazla bir kısıtlama içerdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Fiyat sıkıştırması iddiaları çerçevesinde yapılan incelemede, gerek 2014-2015 yıllarında şikayetçinin DOW'dan BA temin etmemiş olması, gerek alt pazar ürünlerinde 2010'dan bu yana pozitif brüt karlarla çalışıyor oluşu, gerek ürünü alternatif temin kaynaklarından elde edebilmesi ve gerekse DOW'un kendi iştiraklerine BA ürünü temin fiyatının piyasaya BA ürünü temin fiyatından yüksek olması nedeniyle fiyat sıkıştırmasının varlığından söz edilemeyeceği ve söz konusu iddianın reddedilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca DOW tarafından uygulanan yıkıcı fiyatlandırma davranışının ve sistematik bir bağlama ve indirim mekanizmasının bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çerçevede, DOW'un 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal etmediğine karar verilmiştir.

- **Avrupa Birliği Komisyonu Dow/DuPont birleşmesine şartlı izin verdi**

Avrupa Birliği Komisyonu, Birleşik Devletler kimyasal tarım grupları Dow Chemicals ile DuPont arasındaki 140 milyar Dolar (128 milyar Avro) tutarındaki birleşmeyi onayladı. Rekabet GM Analizleri, Dow ve Dupont'ın yeni ve alanında çığır açan haşere ilacı ürünlerini piyasaya sürecektir. Kaynakları elinde bulunduran yalnızca beş şirketten ikisi olduğunu ortaya koymuştur. Komisyon, rekabet kaygılarını üç ana kategoride inceledi: "mevcut haşere ilaçlarına yönelik bazı pazarlarda rekabetin önemli oranda azalması", "haşere ilaçlarına yönelik yenilikçi rekabetin önemli oranda azalması" ve "bazı petrokimya ürünlerine yönelik rekabetin önemli oranda azalması". Bu rekabet endişelerini azaltmak amacıyla, birleşmeye DuPont'ın tahıllara, yağlı tohum ve pirince yönelik herbisitlerinin üretimini ve meyve sebzeler için çığneyen ve emen böcek kontrolüne yönelik böcek ilaçlarını kapsayan böcek öldürücü kolunun bir kısmını satmasını öngören, DuPont'ın böcek öldürücü iş kolunun işletmesinin önemli bir kısmının tasfiyesine yönelik taahhütlere bağlı olarak izin verdi. Tasfiye, bu ürünlerin üretim tesislerini de içermektedir. DuPont, ayrıca küresel araştırma geliştirme teşkilatını ve İspanya'da ve ABD'deki iki asit kopolimeri üretim tesisini de satacak.

AB Rekabet Komisyonu üyesi Margrethe Vestager, açıklamalarında taahhütlerin mevcut haşere ilaçlarına yönelik rekabetin veya gelecekte daha güvenli ve daha iyi ürünler üretilmesine yönelik yeniliklerin Dow ile DuPont arasındaki birleşme nedeniyle azalmamasını sağlayacağını söyledi. Vestager, haşere ilaçları kolunun satışının, ürünleri üretip satmak için ihtiyaç duyulan tüm varlıkları kapsadığını ve bu sayede bu varlıkları alanların piyasada hızla DuPont'ın eski pozisyonuna gelebileceğini söyledi. Öte yandan, birleşme şirketlerinden bağımsız oldukları için başka rekabet kaygılarına yol açmayarak uygulayıcının kriterlerini karşılayan ve satılan varlıkları sağlıklı bir işletme haline getirmek için gerekli kaynaklara sahip alıcılar bulmanın da "kolay olmadığını" beyan etti.

Vestager, bu vakada ulaşılan taahhütlerin, kimyasal tarım endüstrisindeki teklif edilen diğer birleşmeler için bir gösterge olmadığını vurguladı. Endüstride daha da fazla konsolidasyona işaret eden diğer iki büyük ölçekli kimya birleşmesine (ChemChina'nın Syngenta'yı ve Bayer'in Monsanto'yu satın alması) ilişkin gözden geçirme süreci, AB'de birçok diğer yargı çevresinde halen devam etmekte

Kaynaklar:

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-772_en.htm

<http://globalcompetitionreview.com/article/1138618/dg-comp-conditionally-clears-dow-dupont>

- **Birleşik Krallık Rekabet ve Piyasalar Otoritesi'nin (CMA) Kartel Politikası: Kartel ihbarcılarına 100,000 Sterline kadar ödül**

Birleşik Krallık'ın yeni merkezi rekabet düzenleyicisi, Rekabet ve Piyasalar Otoritesi (CMA), Kartel ihbarcılarına yönelik Adil Ticaret Ofisi (OFT) peşin ödül politikasına devam edecek. Programın 2008'den beri sürmesine rağmen, kamu farkındalığı düşük olmuştur. Program, rakipler arasında fiyat tespiti veya müşteri paylaşımı gibi kartel faaliyetlerine ilişkin kuruluş içi bilgileri ortaya çıkaran bireyleri ödüllendirmeyi amaçlamaktadır.

Bireyler için belirlenen en yüksek ödül miktarı £100,000'dır. OFT gibi CMA da kesin miktar konusunda takdir hakkına sahiptir ve ödülle ilgili hesaplamasını bilginin kovuşturma açısından sahip olduğu önem, faaliyetin ekonomiye verdiği zarar ve ihbarcının bilgiyi sunmak için girdiği risk ve çaba temelinde yapmaktadır.

İhbarcılar başlangıçta anonim olarak başvuru yapabilirken, bilgiyi doğrulamak için ve ödül almak istiyorlarsa, CMA'ya kendilerini tanıtmak zorundadırlar. CMA, gerekli gördüğü taktirde, 2000 Soruşturma Yetkileri Yönetmeliği kapsamında bir karar başvurusunda bulunarak onları kişisel asliye ve ceza hukuku kovuşturmalarından koruyabilir. İhbarcılar aynı zamanda diğer kanunlar uyarınca ihbarcılık nedeniyle işten çıkarılmaya karşı da korunmaktadır.

Daha önemli ve belki de en tartışmalı olan nokta, kartel faaliyeti üzerinde belirleyici etki sahibi olan, dolayısıyla bu faaliyetten doğrudan sorumlu olan kişiler, bu peşin ödülü alamazlar. Ancak yine de pişmanlık başvurusunda bulunabilir ve hem kendileri, hem de şirketleri için bağışıklık alabilir.

Kaynak:

<https://www.competitionpolicyinternational.com/uk-up-to-100000-cash-rewards-for-cartel-whistleblowers/>

- **Bundeskartellamt, mobilya üreticilerini yeniden satış fiyatını belirleme nedeniyle para cezasına çarptırdı.**

Almanya'nın Federal Kartel Ofisi, Bundeskartellamt, mobilya üreticilerinin perakendecilerin yeniden satış fiyatlarını belirledikleri için başlattığı kartel işlemlerini sonuçlandırdı. Aeris GmbH, Hülsta-werke Hüls GmbH & Co. KG, Kettler GmbH, Rolf Benz AG & Co. KG ve Zebra Nord GmbH adlı beş üretici ile dört ilgili yöneticiye toplam 4,43 milyon Avro para cezası verildi. Cezalandırılan üreticiler, orta ölçekli pazar segmentinin üst sıralarındaki geleneksel Alman markalarıdır.

İşlemler, mobilya üreticilerinin mağaza fiyatlarını etkilemek amacıyla düşük fiyatla satış yapan perakendeciler üzerinde baskı kurmaları, özellikle de bunlara mal vermeyi reddetme tehdidinde bulunmaları ve bazı durumlarda bu tehditleri gerçekleştirmeleri karşısında perakendecilerin şikayetçi olması üzerine başlatılmıştı. Haziran 2014 ve Temmuz 2015'te, Otorite, üreticilerin tesislerine şafak baskıları yaptı. Bütün teşebbüsler Bundeskartellamt soruşturmalarına tam destek verdi ve işlemler uzlaşma yoluyla sonuçlandı.

Bazı perakendeciler, yeniden satış fiyatının tespitine uyumu izleme konusunda aktif bir şekilde rol alıp üreticilere yardımcı olarak belirlenen fiyattan sapan perakendecileri üreticilere bildirmiş ve üreticilerin fiyat seviyesini korumasını talep etmiş olsa da, Bundeskartellamt, takdiren bu perakendecilere para cezası vermeme yönünde karar verdi.

Kaynak:

<http://globalcompetitionreview.com/article/1080005/germany-fines-furniture-makers-for-rpm>

http://www.bundeskartellamt.de/SharedDocs/Meldung/EN/Pressemitteilun gen/2017/12_01_2017_Vertikalfall_Moebel.html

- **Rusya pişmanlık programının gözden geçirilmesi: ikinci ve üçüncü sırada pişmanlık başvurusunda bulunanlar için ceza indirimi**

Rus Rekabet Otoritesi, Federal Antitekel İdaresi (FAS), hükümetten rekabet karşıtı davranışlarda yer alarak ve bu davranışları Otoriteye ikinci veya üçüncü sırada bildiren şirketlere yönelik ceza indirimleri ile pişmanlık programında iyileştirme yapılmasını istemişti. 23 Ocak'ta, Rus Yasama Konseyi içerisindeki bir çalışma grubu, bunu sağlayan bir kanun tasarısı teklifini onayladı.

Bugün, FAS yalnızca pişmanlık başvurusunda ilk bulunan taraf için bağışıklık veya ceza indirimi verebilmekte ve genel olarak ihlale karıştığı iddia edilen diğer şirketlere, şirketin rekabet karşıtı davranışla ilgili ürüne ait toplam cirosunun %15'ine kadar para cezası verebilmektedir.

FAS sözcüsü, uygulayıcının kanun taslağını, rekabet karşıtı anlaşmalarla ilgisi olan bireyleri ve şirketleri itiraf etmeye teşvik etmek ve gönüllü olarak bilgi sağlayan şirketlerle ve işbirliği yapmayan şirketlere farklı miktarlarda para cezası verilmesine imkan vererek yasal çerçeveyi geliştirmek amacıyla hazırladığını söyledi.

Bu kanun tasarısı, muhtemelen, kamuoyunun görüşünün alınmasından sonra, Haziran ayında Rusya Federal Meclisinde gündeme getirilecektir.

Kaynak:

<http://globalcompetitionreview.com/article/1081364/russia-proposes-fairer-leniency-programme>

- **Ankara 8. İdare Mahkemesi'nin 28.10.2016 tarih, E. 2014/1384 K. 2016/3266 sayılı kararı:**

İdari kesinleşme rekabet otoritesinin tekerrür hükümlerini uygulayabilmesi için yeterlidir.

Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş'nin araç takip pazarında hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiasının incelendiği soruşturma sonucunda anılan teşebbüse idari para cezası uygulanmış ve cezada önceki ihlaller bir ağırlaştırıcı sebep olarak dikkate alınmıştır.

Mahkeme kararında yer verilen "Öte yandan her ne kadar davacı şirket tarafından, tekerrür hükümlerinin uygulanmasının yasal dayanağının bulunmadığı ve davacı şirketin hâkim durumda bulunmadığı iddia edilmiş ise de, 2012 yılı itibariyle davacı şirketin pazar payının %63 olduğu, davacının hâkim durumu kötüye kullandığı gerekçesiyle 29.12.2005 tarih ve 05-88/1221-353 sayılı, 23.12.2009 tarih ve 09-06/1490-379 sayılı, 06.06.2011 tarih ve 11-34/742-230 sayılı kararlar ile idari para cezası verildiği görülmekle bu iddialarına itibar edilmemiştir" şeklindeki ifadeden tekerrür hükümlerinin uygulanmasında idari kesinliğin yeterli olduğu, adli kesinliğin aranmadığı anlaşılmaktadır.

- **Ankara 2. İdare Mahkemesi'nin 17.11.2016 tarih, E. 2015/3030 K.2016/2955 sayılı kararı:**

Kabahatler Kanunu'nun yürürlükte olmadığı bir dönemde gerçekleşen ilk eylem tekerrüre esas alınamaz

Maya üreticisi teşebbüslerin uyumlu eylem yoluyla kartel kurarak rekabeti engellediklerine ilişkin iddianın incelendiği soruşturma sonucunda, ilgili teşebbüslerin uyumlu eylemle kartel kurdukları sonucuna varılmış ve idari para cezasına hükmedilmiştir. İdari para cezası hesaplanırken ilgili teşebbüslerden birinin 2003 tarihli eylemi tekerrüre esas alınmış ve ceza bu nedenle ağırlaştırılmıştır.

Mahkeme kararında Kurul'un uyumlu eylem tespitini hukuka uygun bulmakla birlikte,

"... Söz konusu cezanın tekerrüre ilişkin kısmına gelince; davacı şirketin tekerrüre esas alınan ilk eylemini 2003 yılında gerçekleştirdiği ve tekerrür hükümlerinin uygulanmasına dayanak gösterilen Kabahatler Kanunu'nun eylem tarihinde yürürlükte bulunmadığı dikkate alındığında cezanın tekerrür nedeniyle artırımına ilişkin

kısımında hukuka uyarlık bulunmamıştır” değerlendirmesine de yer vererek Kabahatler Kanunu’nun yürürlükte olmadığı bir dönemde gerçekleşen ilk eylemin tekerrüre esas alınamayacağını ve dolayısıyla cezanı bu nedenle artırılamayacağını belirtmiştir.

○ **Ankara 15. İdare Mahkemesi’nin 19.01.2017 tarih, E. 2016/1671 K.2017/132 sayılı kararı:**

Türkiye Futbol Federasyonu’nun münhasır yetkisi Rekabet Kurulu’nun inceleme yetkisini ortadan kaldırmaz

Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ile ilgili yayıncı kuruluş arasında imzalanan yayın haklarının devri sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun kapsamında olduğu, yapılan inceleme sonucunda anılan sözleşmeye bireysel muafiyet tanınabileceğine ilişkin Kurul Kararı’na karşı, TFF’nin münhasır yetkisi olduğu, Rekabet Kurulu’nun inceleme yapamayacağı iddiası ile dava açılmıştır.

Mahkeme kararında aşağıdaki değerlendirmeye TFF’nin yayın haklarının devri bağlamında bir teşebbüs olup 4054 sayılı Kanun kapsamında olduğunda ve Rekabet Kurulu’nun inceleme yetkisine sahip olduğu sonucuna varmıştır.

“Uyuşmazlık konusu olayda, her ne kadar Türkiye Futbol Federasyonu, yayın haklarının devri konusunda 5894 sayılı Kanundan kaynaklanan yetki sahibi ise de ekonomik nitelik taşıyan faaliyetleri dolayısıyla Rekabet Kanunu’nun 3. maddesinde tanımlanan bir teşebbüs olarak kabul edilmesi gerektiği açık olmakla 5894 sayılı Kanunun 13.maddesi ile verilen yetki ve görevler çerçevesinde işlem tesis ederken 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine uygun davranmak zorunda olduğu kuşkusuzdur.

Bu durumda dosyadaki bilgi ve belgeler ile yukarıda yer verilen mevzuatın birlikte değerlendirilmesi sonucunda; TFF’nin mal ve hizmet piyasalarında faaliyet göstermemiş olsa da bu piyasaları etkileyen teşebbüs niteliğinde olduğu hususu göz önünde bulundurulduğunda 4054 sayılı Kanun’un 2. maddesi uyarınca Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ile Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon A.Ş. (Digiturk) arasında 21.05.2012 tarihinde imzalanan 2015-2016 ve 2016-2017 Futbol Sezonu Yayın Hakları Sözleşmesinin; özellikle ödemeli televizyon yayıncılığı ve dijital platform işletmeciliği pazarları açısından futbol yayın haklarına sahip olmak yayıncıya çok önemli bir avantaj sağladığı, haklara sahip olmamak ise pazarda faaliyet

göstermeyi veya piyasaya yeni giriş yapmayı oldukça zor hale getirdiği hususları birlikte değerlendirildiğinde, rekabet hukuku açısından bir pazarda münhasırlık yetkisi veren bir hakkın devrini içerdiği, söz konusu hakkın ödemeli televizyon yayıncılığı ve dijital platform hizmetleri pazarları için çok büyük ekonomik değer ve önem taşıması sebebiyle, rekabeti sınırlayıcı nitelik arz edebileceği ve Türkiye Futbol Federasyonu'nun merkezi pazarlama faaliyeti esnasındaki eylemleri bakımından 4054 sayılı Kanun hükümlerine tabi olduğundan ve anılan sözleşme 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi çerçevesinde incelenebileceğinden tesis edilen dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır”.

- **Danıştay 13. Dairesi'nin 20.01.2017 tarih, E. 2016/3948 K. 2017/250 sayılı kararı:**

İdari işlemin yargı makamı tarafından iptali ceza zamanaşımını keser, iptal sonrasında yeniden alınan karar için ilk cezanın verildiği tarih önemlidir.

Rekabet Kurulu'nun bir idari para cezası içeren kararının Danıştay tarafından usuli bir sebeple bozulmasının ardından aynı konuda bu eksiklik giderilerek yeniden karar alınmış ve yine idari para cezası verilmiştir. Bu ikinci cezanın zaman aşımı nedeniyle verilemeyeceği iddiasını inceleyen Danıştay 13. Dairesi kararında şu ifadeye yer vermiştir:

" ... Öte yandan, daha önce verilen cezanın zamanaşımı süresi içinde verildiği ve yargı kararı ile iptali üzerine kararda belirtilen gerekçeler gözetilmek suretiyle yeniden ceza verilmesi yoluna gidildiği görüldüğünden bu durumun zamanaşımını kestiği ve cezai işlemde bu yönüyle de hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı şirket tarafından temyiz edilmiştir.

Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddi yolundaki temyize konu Ankara 5. İdare Mahkemesi'nin 29.03.2016 tarih ve E:2015/641, K:2016/1077 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, temyiz istemi yerinde görülmemeyeceğinden anılan Mahkeme kararının ONANMASINA ...”.

- **Ankara 11. İdare Mahkemesi'nin 16.12.2016 tarih, E. 2015/2776 K. 2016/4487 sayılı kararı:**

Rekabet Kurumu'nun kararını tesis etmeden önce mevzuatın gerektirdiği hallerde Bilgi Teknolojileri Kurumu'nun nihai görüşünü alması gereklidir.

Davacı teşebbüsün bazı yayıncı kuruluşlar tarafından set üstü kutulara erişimin engellediği iddiası üzerine başlatılan incelemede 5809 sayılı Kanun'un 6. maddesi uyarınca BTK'dan görüş istenmiş, gelen cevap da konuya ilişkin bilgi ve belge talep edildiği, tüketici haklarını ilgilendiren kısım için de incelemenin devam ettiği bildirilmiştir. Bunun üzerine Rekabet Kurulu tarafından incelemeye devam olunmuş ve süreç soruşturma açılmasına yer olmadığına ilişkin kararlar sonuçlandırılmıştır.

İptal istemiyle açılan davada kararı inceleyen mahkeme aşağıdaki gerekçeyle BTK'dan işin esasına ilişkin bir görüş alınmadan incelemenin tamamlanmasını hukuka aykırı bulmuştur:

"Yukarıda yer verilen 5809 sayılı Yasanın 6. maddesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na elektronik haberleşme sektöründeki rekabet ihlallerini denetlemek ve yaptırım uygulamak konusunda yetki verilmiş, aynı Kanun'un 7. maddesi ile de elektronik haberleşme sektöründe rekabete aykırı davranış ve uygulamaları re'sen veya şikâyet üzerine inceleme, soruşturma ve rekabetin tesisine yönelik olarak gerekli tedbirleri almak ve yaptırım uygulamak hususunda kurumun yetkili kılındığı görülmüş ve Rekabet Kurulu'nun da elektronik haberleşme sektörüne ilişkin olarak vereceği tüm kararlarda, öncelikle Kurumun görüşünü ve Kurumun yapmış olduğu düzenleyici işlemleri dikkate alacağı belirtilmiştir.

Bu durumda, her ne kadar davalı idare tarafından dava konusu uyuşmazlığa ilişkin olarak 24.11.2014 tarih ve 12683 sayılı yazı ile, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 7. Maddesinin ikinci fıkrası gereğince Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'ndan görüş talep edilmiş ise de, kurum tarafından verilen görüşte ilgili işletmecilerden bazı hususlara ilişkin bilgi, belge ve açıklama talebinde bulunulduğu, ayrıca tüketici hakları boyutu ile ilgili Kurum çalışmalarının halihazırda devam ettiğinin belirtildiği, davalı idare tarafından söz konusu çalışmalar tamamlandıktan sonra yeniden kurumdan görüş alınmak suretiyle işlem tesis edilmesi gerekirken, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından henüz uyuşmazlığın esasına ilişkin olarak verilmiş bir görüş bulunmamasına karşın rekabet ihlali bulunmadığı yönünde değerlendirme yapılarak soruşturma

açılmaması yönünde tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmamaktadır”.

○ **Ankara 15. İdare Mahkemesi’nin 14.11.2016 tarih, E. 2016/10 K. 2016/4782 sayılı kararı:**

Havayolu taşımacılığı sektöründeki inceleme konusu eylem teşebbüs faaliyetinden ziyade devletlerarası bir müzakeredir.

Türk Hava Yolları’nın (THY) doğrudan ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü vasıtasıyla Türkiye-Azerbaycan uçuşlarında üçüncü tarafları dışladığı ve Azerbaycan Hava Yolları ile arasındaki kod paylaşım anlaşmasının hâkim durumun kötüye kullanılması iddiası ile başlatılan inceleme sonunda, inceleme konusu işlemin teşebbüsler arası bir ilişkiden çok devletlerarası bir işlem olduğu gerekçesiyle başvuru reddedilmiştir.

İşlemin iptali ile açılan dava sonucunca konuyu inceleyen mahkeme aşağıdaki gerekçe ile Kurul Kararı’nı hukuka uygun bulmuştur:

“Uyuşmazlıkta, dava dosyasına sunulan bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda, 4054 sayılı Kanun uyarınca hâkim durumun kötüye kullanılmasından bahsedilebilmesi için öncelikle şikayet edilen Türk Hava Yolları A.O. firmasının havacılık sektöründe hakim durumda bulunması gerekmekte olup, Türk Hava Yolları A.O. firması ile AZAL firması arasında yürütülen müzakerelerin iki teşebbüsten ziyade iki devlet otoritesi arasında yürütülen müzakerelerin bir sonucu olduğu göz önüne alındığında söz konusu durumda hakim durumun kötüye kullanılması şeklinde bir davranış olarak nitelendirilemeyeceği anlaşıldığından dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık görülmemiştir”.

○ **Endojen Kartel Organizasyonu ve Antitrust Ceza Ayrımcılığı**

(Endogenous Cartel Organization and Antitrust Fine Discrimination)

Yayımlayan: Review of Industrial Organization

Yazarlar: Tim REUTER

Kartellerin istikrarı, kusurlu davranışların tespit edilmesine, anlaşma şartlarından uzaklaşan üyelerin izlenip etkin bir şekilde cezalandırılmalarına bağlıdır. Ancak iletişim kanallarının yeterli olmadığı durumlarda bununun gerçekleşmesi kolay değildir. Karteller bu nedenle sapmaları belirlemeye yardımcı olan mekanizmaları uygulamaya çalışırlar. Bu mekanizmalardan birisi de, kartel üyelerinin davranışlarını izleyen ve kartel anlaşmasından sapanları diğer üyelere bildiren üçüncü bir tarafı devreye sokmaktır Ticaret dernekleri gibi kuruluşları ifade eden üçüncü taraflar, çoğunlukla kartellere, kusurları uyumlu davranışlardan ayırt etmeye yardımcı olarak kartelin kalıcılığı artırabilirler.

Çalışmada ele alınan model, kanun koyucunun belirli şartlar altında, üçüncü tarafların yardımı olmaksızın faaliyet gösteren kartellere daha düşük bir para cezası belirlenmesinin refah düzeyini artırabileceğini ortaya kıymaktadır. Üçüncü taraflarla işbirliği yapmadan faaliyet gösteren kartellere ceza indirimini uygulanması, bazı kartellerin kalıcılıklarını dikkate almadan üçüncü taraflarla işbirliğini tercih etmemesine neden olacaktır. Bu ceza indiriminin dezavantajları, yeni kartellerin ortaya çıkması ve üçüncü tarafla anlaşma mekanizması olmadan örgütlenen kartellerin daha kalıcı hale gelmesidir.

Kartel cezaları ile ilgili farklılaştırma uygulamalarının birbirinden farklı etkilerini ortaya koyan çalışma, antitrust otoritesinin kartelleri suçlamasının mümkün olmadığı durumlarda belli bir düzeyde farklılaştırma yapmasının optimal olacağını ortaya koymaktadır.

Erişim:

<https://www.springerprofessional.de/endogenous-cartel-organization-and-antitrust-fine-discrimination/12168546>

○ **Çoklu Ürün Rekabeti Kapsamında Girdi Fiyatlarının bir Girişimcinin Kârı Üzerindeki Etkisi**

(On the Impact of Input Prices on an Entrant's Profit Under Multi-Product Competition)

Yayımcı: Review of Industrial Organization

Yazarlar: Duarte BRÍTO ve Markos TSELEKOUNIS

Çalışma, firmalar çoklu ürün rekabetine girdiğinde, girdi fiyatlarının söz konusu rekabete giren girişimci firmanın kârı üzerindeki etkisi incelemektedir.

Analiz, dikey olarak bütünleşmiş bir firmanın, yüksek kaliteli ürün tedariki için gerekli girdiyi kontrol ettiği hem yatay hem de dikey farklılaştırmanın olduğu bir ortamda yapılmaktadır. Makalede, çoklu ürün rekabetinde, kritik girdinin toptan eşya fiyatının, girişimcinin kârı üzerindeki etkisinin belirsiz olduğu vurgulanmaktadır. Bu girdi fiyatı, dikey farklılaşma derecesine kıyasla yeterince yüksek olduğu sürece yüksek toptan satış fiyatı, girişimciye fayda sağlamaktadır. Bu bulgu, tek ürünlü firmalarının aşağı bağlantı etkileşimlerini tanımlayan doğrusal talep modellerinden türetilen sonuç ile zıtlık oluşturmaktadır.

Çalışmada çoklu ürün rekabetini tanımlamak için kullanılan "four spoke" modeli, elde edilen sonuçların genelliğini sınırlandırmamaktadır. Özellikle, tüm fiyatlar aynı oranda artarsa, her bir ürüne olan talebin değişmediği herhangi bir doğrusal talep modeli, girişimcinin kârının girdi fiyatı ile pozitif olarak ilişkilendirildiği benzer bir duruma neden olmaktadır. Bunun için temel şart, düşük kaliteli ürünlerdeki kar marjının, yüksek kaliteli ürünlerdeki kar marjından daha yüksek olmasıdır. Bu koşula uyulduğunda, deregülasyon politikası, girişimcinin girdilerini kendi üretmekten ziyade toptan fiyatlarla satın alma olasılığını artırmaktadır. Ancak bu durumda, çoklu ürün rekabeti, tek ürünlü ortamda oluşan girdi fiyatlarındaki değişimlerin verimlilik etkilerini bozabilir.

Erişim:

<http://link.springer.com/article/10.1007/s11151-016-9531-2>

www.rekabet.gov.tr

Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No:9 Bilkent Çankaya 06800 / ANKARA

Tel: (0312) 291 44 44

Faks: (0312) 266 79 20

Rekabet Bülteni'ndeki tüm fikir ve görüşler sadece yazarına ait olup, Rekabet Kurumu'nun resmi görüşünü yansıtmaz. Rekabet Kurumu, Rekabet Bülteni'nin içeriği ile ilgili olarak hiçbir hukuksal sorumluluk taşımaz ve kabul etmez.

The information and views set out in the Competition Bulletin belong to the writer and do not reflect the official position of the Turkish Competition Authority. The Authority, neither bears nor accepts any legal liability in regard to the Competition Bulletin.